

PRENTSA OHARRA: 2022.06.15

consonni argitaletxe eta espazio kultural independiente bilbotarra, documenta 15 nazioarteko erakusketan

- Alemaniako Kassel hirian antolatu duten erakusketako gidere editore artistikoa izateaz gain, 'Lambung stories' antologia literario eleanitzean ere hartuko dute parte, euskarazko edizioa ere izango duena
- Indonesiako ruangrupa kolektiboko kideek, 2020ko otsailean izan zuten euskal testuingurua ezagutzeko aukera Etxepare Euskal Institutuaren ZABAL egitasmoari esker

consonni Bilboko argitaletxe eta kultur espazio independenteak Kassel-en (Alemania) aurkeztu den nazioarteko documenta 15 erakusketa entzutetsuetan parte hartuko du Etxepare Euskal Institutuak sustatzen duen ZABAL programari esker. Erakusketako gidaren editore artistikoa da consonni eta editatu du, baita ere, liburu moduan aurkeztuko duten proiektu artistikoa: 'Lambung stories'. Denera, 100 egun iraungo ditu erakusketak, eta ekainaren 18an hasiko da.

Bost urtean behin egiten da Alemaniako Kassel hirian nazioarteko documenta erakusketa. Ekimenaren 15. edizio honetako komisarioek, Indonesiako ruangrupa kolektiboko kideek, 2020ko otsailean izan zuten euskal testuingurua ezagutzeko aukera, eta Bilboko Arte Ederren Museoan documenta 15 proiektua bera aurkezteaz gain, Bilboko San Frantzisko auzoko Cortes kaleko espazio editorial eta kulturala bisitatu eta lankidetzarako lehen mugarrak ezarri zituzten consonnirekin.

Orain, consonnik ruangruparen kontzeptu kuratorialak testu-formatura eramango ditu, azokaren katalogoak osatuz. Dokumentuaren editore artistikoak izateaz gain, berorren ekoizpena ere koordinatu dute Hatje Cantz argitaletxearekin elkarlanean. Bestalde, 'Lambung stories' liburu eleanitzaren proiektuan ere parte hartu dute.

Horrela, consonnik documentan parte hartuko du bere ohiko lan-moduarekin, hau da, artearen eta literaturaren arteko elkargunetik. Maria Mur Dean zuzendariaren ustez, oso berezia izan da, hala ere, azken urteko lana. “Sortu dugun liburua amets hutsa da guretzat. Hainbeste herrialdetako idazleekin lan egitea, proiektu eleanitza sortzea, kolektiboa eta nazioartekoa izango dena, oso berezia da”.

Liburuak artearen munduan argitaratzeko moduak birpentsatu nahi ditu, eta horrela, edukietan eragina izateaz gain, ekoizpen eta banaketa argitaratzeko formen inguruko hausnarketa ere egin.

Zentzu horretan, Mur-en aburuz, “garaiko tendentziak adierazten ditu azokak”, eta proposamen honen bidez, documentaren edizio hau zeharkatzen duen lan kolektiboaren ideia aplikatuko dute, gai zein lan egiteko modu gisa.

Proiektu honek nazioarteko idazleak bildu ditu, eta elkarrekin lan egiten duten nazioarteko argitaletxe independenteen sarea sortu. Gainera, fikzio literarioa erabiliko da erakusketan lantzen diren kontzeptuak transmititzeko tresna moduan.

Proiektu horren emaitza antologia bat da. Aldi berean 8 argitaletxetan plazaratuko den liburua, 7 hizkuntzatan: arabieraz, ingelesez, gaztelaniaz, portugesez, alemanieraz, bahasa indonesieraz eta euskaraz. Euskarazko edizioa Txalapartak landu du, gaztelaniazko bertsioa, consonnik berak. Jasotako kontakizunen artean Uxue Alberdiren dago.

Horiez gain, beste jarduera profesional eta hainbat mahai ingurutan ere parte hartuko dute uztailan Maria Macía, Dina Camorino, Marta Alonso, Munts Brunet eta Maria Mur Dean-ek berak. Hilaren 6tik 10era, lumbung argitaletxeen batzarrean hartuko dute parte; uztailaren 9an, consonni eta Marjin Kiri Indonesiako argitaletxearen arteko solasaldi publikoa egingo dute; uztailaren 10ean, halaber, irakurketa performatiboa egingo du Idoia Zabaletak, proiektuari ahotsa emateaz gain, liburua gorputuz, gaztelaniaz eta euskaraz.

ZABAL egitasmoa eta consonni

Sortzaileen, profesionalen, eragileen eta tokiko erakundeen arteko epe luzeko trukea eta lankidetzaren sustatzen eta errazten duten nazioarteko sareak garatzea helburu du

EtXepare Euskal Institutuaren ZABAL egitasmoak. Proiektua gauzatu ahal izateko, tokiko eta nazioarteko arte garaikidearen inguruko proiektuen kudeaketan lan egiten duen Artingeniumen asistentzia teknikoa jasotzen du.

documenta 15eko komisarioak, Indonesiako ruangrupa kolektiboko kideak, 2020ko otsailean izan zuten euskal testuingurua ezagutzeko aukera. Programa 2019an abian jarri zenetik, arte garaikideko zenbait profesional izan dira Euskal Herrira bisitatzera gonbidatuak bertako artistekin harreman zuzena izan eta lankidetzak posibleak aztertzeko. 2019ko azaroan Ruth Estévez São Pauloko bienaleko komisarioa izan zen Euskal Herrian eta pandemiak eragindako etenaldiaren ostean, Shanghaiko Biurtekoko komisarioetako bat den Marina Otero Verzierren bisitarekin emango zaio jarraipena egitasmoari.

ruangruparekin elkartrukea burututako agenteetako bat izan zen Consonni argitaletxe eta kultur espazio independentea. Sektoreko beteranoa da: 2021ean 25 urte bete zituzten. 1996. urteaz geroztik kultura kritikoa ekoizten dute eta egun, idatzizko hitzarekin eta beste formatu askorekin egiten dute lan. Artearen, literaturaren, irratia eta hezkuntzaren esparru zabaletik liburuak eta podcastak editatzen eta jarduera kultural anitzak ekoizten dituzte kultur eragile askorekin elkarlanean.

documenta eta ruangrupari buruz

Bost urtean behin egiten da Alemaniako Kassel hirian Nazioarteko documenta erakusketa. Arnold Bode artista, irakasle eta komisarioak sortu zuen 1955ean, Bigarren Mundu Gerra eta nazismoaren garai ilunak atzean utzi eta Alemania nazioarteko arte modernoaren abangoardiara eramateko asmoarekin. Documentaren azken edizioetan nazioarteko artisten lanak jaso dira, mundu osoan ospe handia izanik. Edizio bakoitzak 100 eguneko iraupena du. Horregatik, '100 eguneko museoa' ere esaten zaio.

2022an egingo den documenta 15 erakusketa zuzentzeko Jakartako (Indonesia) ruangrupa kolektiboa hautatu dute, hamar artistak osatzen dutena. 2000. urtean sortutako talde honek artea hiri eta kultura testuinguru batean kokatzea du helburu eta, horretarako, artea gizarte zientziekin, politikarekin edo teknologiarekin nahasten duten proiektuak garatzen dituzte, Indonesiako gatazka garaikideei buruz hausnarketa

kritikoa egiteko asmoarekin. Hogei urte hauetan, ruangrupak nazioarteko hainbat ekitalditan parte hartu du, hala nola Gwangju, Istanbul, Singapur edo São Pauloko bienaletan, Pariseko Pompidou zentroan edo Sonsbeek arte erakusketan (Arnhem, Herbehereak).

Erakusketaren 15. ediziorako, lan kolektiboaren ideian jarri dute arreta, eta 'Lambung' deitu duten kontzeptua garatu dute. 'Lambung' arroza biltzeko eta biltegitatzeko sistema kolektibo baten izena da, Indonesiako komunitateetan erabiltzen dena, etorkizunean arroz ale horiek baliabide partekatu gisa baliatzeko. Haien hitzetan, "diziplina anitzeko arte eta kultura plataforma bat sortu nahi dugu, orientazio global eta kooperatiboa duena, jarraipena izango duena dokumenta 15ek irauten duen 100 egunetatik haratago".

documenta sortzeko arrazoiekin bat eginez, edizio hau batez ere kolonialismoan, kapitalismoan edo egitura patriarkaletan sustraiak dituzten egungo zaurietan oinarrituko da, eta ikusleak aurrez aurre jarriko ditu ikuspegi berritzaileak ahalbidetuko dituen lankidetzaren ereduarekin.

Horretarako, ruangrupa komisarioekin, teknologoekin, ekonomialariek eta munduko hainbat tokitako proiektu eta taldeekin aritu da elkarlanean. Ikuspegi berri horiek Kolaboratzaile horien testuinguruetan txertatzen egin dute lan, orain Kasselen erakutsi ahal izateko.

Info+

Mikel Lasa
Etxepare Euskal Institutua
Tabakalera / Andre zigarrogileen plaza, 1
Donostia / San Sebastián
T: 943 023 400 / M: 688 670 217
komunikazioa@etxepare.eus

www.etxepare.eus